

אחת בלבד.

שיעור ! ?

ב. רבא אמר: לעולם יש בילה, והזאה אינה צריכה שיעור, ומה שחייבוהו להזות שתי הזאות, קנסא הוא דקנסו רבנן, שלא להנות מהריבוי של מי החטאת על ידי שהתערבו בהם מים פסולים, כי היכי דלא משתמש ליה, שלא ירוויח בנפילה זו את ריבוי מי חטאת.

ג. רב אשי אמר: לעולם קסבר רבי אליעזר הזאה אינה צריכה שיעור, ובצלוחית מי חטאת שנפלו לתוכו כל שהוא מים איירי, וקסבר רבי אליעזר אין בילה, הילכך חיישינן שמא בהזאה הראשונה [שהיא כל שהוא, שהרי אין הזאה צריכה שיעור] היזה מהמים ולא ממי החטאת, ולכן יזה שתי הזאות, והשתא ודאי לן שאחת מהן היא מי חטאת, שהרי הזאה כל שהוא בעינן, ומהמים לא היו בתערובת אלא כל שהוא בלבד.

מיתבי לתירוצו של ריש לקיש, ממה ששנינו: רבי אומר: לדברי רבי אליעזר, המכשיר בשתי הזאות, הזאה כל שהוא מטהרת, כי הזאה אין צריכה שיעור. והזאה שהיא מחצה כשר ומחצה פסול. דהיינו, הזאה שבחציה היא מים כשרים ובחציה היא מים פסולים, גם היא הזאה כשירה.

לרבא ולרב אשי אין זו קושיה, כי רבי אמר את עיקר הדין לדברי רבי אליעזר, ומה שצריך לחזור ולהזות, לרבא הוא משום קנסא, ולרב אשי צריך לחזור ולהזות משום שאין בילה. אבל לריש לקיש, שאמר משום שצריך לצרף את שתי ההזאות לשיעור אחד של הזאה, תיקשי, שהרי אמר רבי בפירוש שלפי רבי אליעזר הזאה אינה צריכה

ועוד תיובתא אחרת, והיא לרב אשי, שאמר 9-ב טעמיה דרבי אליעזר שיחזור ויזה משום שסבר אין בילה, מהא דתניא: הניתנין למעלה שנתערבו בניתנין למטה, רבי אליעזר אומר, יתן את הכל למעלה, ורואה אני את הדמים התחתונים כאילו הם מים, ויצא ידי חובת נתינת הדמים העליונים. ואילו הדמים התחתונים עלו לו, כשיתנם למטה. כך שיעלו לו דם העליונים בתור שפיכת שיירים, ודם התחתונים יעלו לו לקיום עיקר מצותן.

ואי אמרת קסבר רבי אליעזר אין בילה, אמאי עלו לו? והרי דילמא קיחב עליונים למטה, ולא יצא ידי חובת נתינת דם חטאת למעלה, והתחתונים למעלה, ולא יצא ידי נתינת דם עולה למטה ! ?

ומשנינן: **הבא במאי עסקינן, כגון דאיכא רובא עליונים, וקא יחב למעלה כל שיעור דמים התחתונים, ועוד הוסיף עליהם, שעתה ודאי לנו שנתן מדם העליונים למעלה.**

ופרכינן: אם נתן את כל שיעור הדמים התחתונים למעלה, וקא סבר רבי אליעזר אין בילה, הרי יתכן שכל הדמים התחתונים ניתנו למעלה, ולא יצא ידי חובת נתינת דם עולה [שהוא למטה], ותיקשי, **הא "תחתונים עלו לו" קתני, ומשמע שגם ודאי לנו שיצא ידי חובת נתינת דם העולה למטה ! ?**

ומשנינן: **הא דקתני "תחתונים עלו לו", אין הכונה שודאי לנו שיצא ידי חובת נתינת דם עולה למטה. אלא שיצא ידי נתינת לשם שיריים. שאותו הדם שניתן למטה, אם הוא**

אינו דם העולה, הרי הוא דם שיירי החטאת שנשתייר מהדם שניתן למעלה.

תא שמע: נתן למטה את דם התערובת, ולא נמלך אם ליתנו למעלה תחילה או למטה [שאם היה נמלך, היינו מורים לו ליתנם תחילה למעלה אליבא דרבי אליעזר, ולרבנן היינו מורים לו לשפכם לאמה] —

רבי אליעזר אומר: יחזור ויתן למעלה מהדם שנשאר, ויצא ידי חובת שניהם, היות והתחתונים עלו לו בנתינה שנתן תחילה, והעליונים בנתינה שנתן לאחר מכן למעלה [ולרבנן ישפוך עתה לאמה].

ואם כן, תיקשי לרב אשי, שאמר אין בילה, מנא לן שעלו לו, דילמא נתן את העליונים למטה ואת התחתונים למעלה?

ומשנינן: **הכא נמי איירי ברובא עליונים, וקא יחיב למעלה שיעור תחתונים ועוד,** שודאי לנו שנתן למעלה מהעליונים.

ופרכינן: **והא "תחתונים עלו לו" קתני,** ואם אין בילה, מנלן שעלו לו התחתונים?

ומשנינן: **הא דקתני "תחתונים עלו לו", היינו לשם שיריים, וכדשנינן לעיל.**

ומקשה הגמרא עוד לרב אשי:

תא שמע: נתן את דם התערובת למעלה ולא נמלך [שהרי לחכמים ישפך לאמה], אלו ואלו, בין חכמים ובין רבי אליעזר, מודים שיחזור ויתן למטה. שהרי מותר ליתן את העליונים למטה לשם שפיכת שיריים. וכל מה שאסרו חכמים לכתחילה ליתנו למעלה, הוא משום דקסברי שאסור לשנות את נתינת דם העולה וליתנו למעלה. אך משלא נמלך,

ונתנו למעלה, מעתה עדיף שיתן למטה, ויקיים את מצות נתינת דם העולה למטה. וכאמור, אין איסור בנתינת דם החטאת למטה, שהרי הוא נותנו לשם שפיכת שיריים, שהיא נעשית לכתחילה למטה. ואלו ואלו מודים כי עלו לו נתינות הדם לקיום חובתו.

ותיקשי לרב אשי, שאמר קסבר רבי אליעזר אין בילה. שהרי אם אין בילה, יתכן ולא עלו לו, כי שמא נתן את העליונים למטה ואת התחתונים למעלה?

ומשנינן: **הכא נמי איירי ברובא עליונים, וקא יחיב למעלה שיעור תחתונים ועוד,** שאז ודאי שיצא ידי חובת העליונים למעלה.

ופרכינן: **והא "אלו ואלו עלו לו" קתני,** ומוכח שעלו לו גם התחתונים!?

ומשנינן: **מי קתני בסיפא "אלו ואלו מודים" שעלו לו בין בנתינת העליונים ובין בנתינת התחתונים?** והרי "אלו ואלו עלו" קתני, ולא לדברי הכל היא, אלא, **סיפא,** דקתני "אלו ואלו עלו לו", **אתאן רק לרבנן, דאמרי "יש בילה".**

תא שמע: הניתנין במתנה אחת, כגון בכור, שנתערבו בניתנין במתנה אחת, כגון מעשר, ינתנו במתנה אחת.

ואי אמרת אין בילה, אמאי ינתנו במתנה אחת [אם אינו שופך את כל הדם], והרי איכא למיחש דילמא מהאי קיהיב, ומהאי לא קיהיב?

ומשנינן: **הכא במאי עסקינן כגון שנתערבו דמים בשיעור נתינה אחת מבכור בדמים בשיעור נתינה אחת ממעשר, ונותן שתי**